

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1809 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2021. október 13.)****a paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) Unióba történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet módosításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 30. cikkére,

tekintettel az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) ⁽²⁾ és különösen annak 22. cikke ⁽³⁾ bekezdésére és 52. cikkére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2020/1191 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽³⁾ intézkedéseket állapít meg a *Solanum lycopersicum* L. és a *Capsicum* spp. ültetésre szánt növényeinek az Unióba történő beléptetésére és azon belüli szállítására vonatkozóan. Az említett rendelet végrehajtása során szerzett tapasztalatok alapján a *Solanum lycopersicum* L. hibridjeit is ezen intézkedések hatálya alá kell vonni, mivel a szóban forgó hibridek a paradicsom barna termés-ráncosodás vírusra (ToBRFV) (a továbbiakban: meghatározott károsító) is fogékonyak.
- (2) A növényegészségügyi kockázatok megfelelő kezelése és a legkockázatosabb növényi anyagok tekintetében szükséges intézkedések alkalmazása érdekében helyénvaló az „ültetésre szánt meghatározott növények” fogalommeghatározását a „meghatározott növények” fogalommeghatározásával felváltani, amely eltérő rendelkezés hiányában magában foglalja a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjeit, valamint a *Capsicum* spp. valamennyi növényét, beleértve a nem átültetésre szánt növényeket is. A szóban forgó fogalommeghatározás hatálya nem terjedhet ki a meghatározott vetőmagokra és a meghatározott termésekre, amelyekre egyedi fogalommeghatározások vonatkoznak. Ezeket a fogalommeghatározásokat azonban megfelelően módosítani kell annak érdekében, hogy azok a *Solanum lycopersicum* L. hibridjeit is magukban foglalják.
- (3) Az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet elfogadását követően a Bizottság részéről 2020-ban és 2021-ben végzett ellenőrzéssorozat azt mutatta, hogy a felszámolást célzó intézkedések végrehajtása nem következetes. Ezért egyedi szabályokat kell bevezetni a körülhatárolt területek létrehozására és az ott meghozandó intézkedésekre vonatkozóan. E szabályoknak különbséget kell tenniük a fizikai védelemmel rendelkező termesztési helyek és az egyéb termesztési helyek között is, tekintettel azoknak tulajdonítható eltérő növényegészségügyi kockázatokra.

⁽¹⁾ HL L 317., 2016.11.23., 4. o.

⁽²⁾ HL L 95., 2017.4.7., 1. o.

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelete (2020. augusztus 11.) a paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) Unióba történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó intézkedések megállapításáról és az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 262., 2020.8.12., 6. o.).

- (4) Egyértelművé kell tenni, hogy az anyanövények vizsgálatát a termés betakarítása előtt a lehető legrövidebb időn belül kell elvégezni, mivel az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet elfogadása óta szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy erre szükség van annak biztosítása érdekében, hogy a magvak kinyeréséhez használt termékek mentesek legyenek a meghatározott károsítótól.
- (5) Az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet alapján végzett növényegészségügyi ellenőrzések során a tagállamok nagyszámú, Kínából és Izraelből származó fertőzött szállítmányt találtak. Ezért a kereskedelem-ellenőrzési és szakértői rendszerben (TRACES) ⁽⁴⁾ 2020 óta rögzített észlelések eltérő aránya alapján az említett szállítmányok tekintetében végzett vizsgálatok gyakoriságát az Izraelből származó, ültetésre szánt vetőmagok és növények esetében 50 %-ra, a Kínából származó vetőmagok esetében pedig 100 %-ra kell növelni.
- (6) Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre ahhoz, hogy ellenőrizhető legyen az új intézkedések végrehajtása, valamint hogy biztosítható legyen az Unió területének a meghatározott károsító behurcolása és elterjedése elleni folyamatos védelme, az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet alkalmazási időszakát 2023. május 31-ig meg kell hosszabbítani.
- (7) Az „ültetésre szánt meghatározott növények” fogalommeghatározásának a „meghatározott növények” fogalommeghatározásával történő felváltásából eredően néhány kapcsolódó helyen módosítani kell az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet mellékletét.
- (8) Az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (9) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet módosítása

Az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk b), c) és d) pontja helyébe a következő szöveg lép:

- „b) »meghatározott növények«: a *Solanum lycopersicum* L.-nek és hibridjeinek, valamint a *Capsicum* spp.-nek a meghatározott vetőmagoktól és meghatározott termésektől eltérő növényei;
- c) »meghatározott vetőmagok«: a *Solanum lycopersicum* L.-nek és hibridjeinek, valamint a *Capsicum* spp.-nek a vetőmagjai;
- d) »meghatározott termékek«: a *Solanum lycopersicum* L.-nek és hibridjeinek, valamint a *Capsicum* spp.-nek a termései.”;

2. A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

Intézkedések a meghatározott károsító megerősített jelenléte esetén

(1) Amennyiben a meghatározott károsító jelenléte vagy feltételezett jelenléte valamely tagállam területén hivatalosan megállapítást nyer, az érintett tagállam illetékes hatósága biztosítja, hogy az (EU) 2016/2031 rendelet 17. cikkével összhangban megfelelő intézkedéseket hozzanak a meghatározott károsító felszámolására.

Ezen túlmenően az említett illetékes hatóság meghozza az e cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott intézkedéseket, kivéve, ha a meghatározott károsító tekintetében teljesülnek az (EU) 2016/2031 rendelet 18. cikkének (4) bekezdésében foglalt feltételek.

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/food/animals/traces_en

(2) Az illetékes hatóság haladéktalanul körülhatárolt területet hoz létre a következők szerint:

- a) amennyiben a meghatározott károsító fizikai védelemmel ellátott termesztési helyen van jelen, a körülhatárolt terület magában foglalja legalább azt a termesztési helyet, ahol a meghatározott károsítót kimutatták;
- b) amennyiben a meghatározott károsító az a) pontban említettől eltérő termesztési helyen van jelen, a körülhatárolt terület a következőkből áll:
 - i. egy fertőzött körzet, amely magában foglalja legalább azt a termesztési helyet, ahol a meghatározott károsító jelenlétét kimutatták;
 - ii. a fertőzött körzetet körülvevő, legalább 30 méteres pufferrétege.

(3) A körülhatárolt területen az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alá tartozó vállalkozó:

- a) az ültetésre szánt meghatározott növények termesztésére vagy a meghatározott vetőmagok előállítására szolgáló termesztési helyek esetében:
 - i. haladéktalanul eltávolítja és megsemmisíti az ültetésre szánt meghatározott növények valamennyi fertőzött tételét, és adott esetben az e tételekből származó meghatározott vetőmagokat. Az eltávolítást és a megsemmisítést úgy kell végezni, hogy ne álljon fenn a meghatározott károsító terjedésének kockázata;
 - ii. a személyzetre, a termesztési helyhez tartozó épületekre, szerszámokra és gépekre, anyagokra és szállítóeszközökre vonatkozóan különleges higiéniai intézkedéseket alkalmaz annak megakadályozására, hogy a meghatározott károsító áterjedjen a termesztési helyen található többi tételre, a meghatározott növényeket követő későbbi kultúrákra vagy más termesztési helyekre;
 - iii. a termesztőkörzeget legkésőbb a termesztési idény végén megsemmisíti vagy kezeli annak érdekében, hogy ne álljon fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata;
- b) a meghatározott termékek termesztésére szolgáló termesztési helyek esetében:
 - i. legkésőbb a termesztési idény végén valamennyi meghatározott növényt eltávolítja a termesztési helyről, és megsemmisíti. Az eltávolítást úgy kell végezni, hogy ne álljon fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata;
 - ii. a személyzetre, a termelési helyhez tartozó létesítményekre, szerszámokra és gépekre, az anyagokra, valamint a termékek csomagolásához és szállításához felhasznált eszközökre vonatkozóan különleges higiéniai intézkedéseket alkalmaz annak megakadályozására, hogy a meghatározott károsító áterjedjen a meghatározott növényeket követő későbbi kultúrákra vagy más termesztési helyekre;
 - iii. a termesztőkörzeget legkésőbb a termesztési idény végén megsemmisíti vagy kezeli annak érdekében, hogy ne álljon fenn a meghatározott károsító terjedésének azonosítható kockázata;

(4) Az illetékes hatóságok megszüntethetik a körülhatárolt területet és feloldhatják a felszámolást célzó vonatkozó intézkedéseket, amennyiben a későbbi kultúrákból származó meghatározott növények mintavételét és vizsgálatát követően a területet a szóban forgó növények elültetésétől számított legalább 6 hónapos időszakban mentesnek találták a meghatározott károsítótól.”;

3. A 7. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) azokat vagy azok anyanövényeit az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alá tartozó vállalkozók mintavételnek és vizsgálatnak vetették alá a meghatározott károsító tekintetében, és e vizsgálatok szerint a meghatározott károsítótól mentesnek találták. Anyanövények vizsgálatakor a mintavételt a termés első betakarítása előtt a lehető legrövidebb időn belül kell elvégezni.

A meghatározott károsító jelenlétének gyanúja esetén a mintavételt és a vizsgálatot kizárólag az illetékes hatóságok végezhetik az (EU) 2016/2031 rendelet 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban;”;

4. A 9. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„ii. az érintett meghatározott vetőmagok vagy az érintett meghatározott vetőmagok anyanövényei hatósági mintavételen és vizsgálaton estek át a meghatározott károsító tekintetében a mellékletben megállapítottak szerint, és e vizsgálatok alapján a meghatározott károsítótól mentesnek bizonyultak.

Anyanövények vizsgálatakor a mintavételt a termés első betakarítása előtt a lehető legrövidebb időn belül kell elvégezni;”;

5. A 10. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Hatósági ellenőrzések az Unióba való behozatalkor

Az illetékes hatóságnak az ültetésre szánt meghatározott vetőmagok és meghatározott növények szállítmányainak legalább 20 %-ából mintát kell vennie és azt vizsgálatnak kell alávetnie az Unióba való első beléptetés helye szerinti határállomáson, vagy az (EU) 2019/2123 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (*) szerinti ellenőrző ponton, az e rendelet mellékletében foglaltak szerint.

Az Izraelből származó, ültetésre szánt meghatározott vetőmagok és meghatározott növények szállítmányai esetében a mintavételi és vizsgálati arány 50 %, a Kínából származó meghatározott vetőmagok szállítmányai esetében pedig 100 %.

(*) * A Bizottság (EU) 2019/2123 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. október 10.) az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos áruk esetében az ellenőrző pontokon elvégezhető azonossági és fizikai ellenőrzések, illetve a határállomástól távol is elvégezhető okmányellenőrzések eseteire és feltételeire vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 321., 2019.12.12., 64. o.);

6. A 12. cikkben a „2022. május 31-ig” szöveg helyébe a „2023. május 31-ig” szöveg lép;

7. A melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 13-án.

*a Bizottság részéről
az elnök*

Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet melléklete az alábbiak szerint módosul:

1. A 2. pont helyébe a következő szöveg lép:

„2. A *Capsicum* spp. meghatározott károsítóval szemben ismert ellenálló fajtáihoz tartozóktól eltérő meghatározott növényekre alkalmazandó mintavételi eljárások

A *Capsicum* spp. meghatározott károsítóval szemben ismert ellenálló fajtáihoz tartozóktól eltérő meghatározott növények esetében termőhelyenként és kultiváronként 200 levelet kell összegyűjteni, lehetőleg a növények tetején lévő fiatal leveleket.

Tüneteket mutató növények esetében a vizsgálati célú mintavételt legalább 3 tüneteket mutató levélen kell elvégezni.”;

2. A 4. pontban a cím és bevezető mondat helyébe a következő szöveg lép:

„4. A meghatározott károsító kimutatásának és azonosításának vizsgálati módszerei a *Capsicum* spp. meghatározott károsítóval szemben ismert ellenálló fajtáinak meghatározott növényeitől eltérő meghatározott növényeken és a meghatározott terméseken

A meghatározott károsító kimutatására a meghatározott növényeken – kivéve a *Capsicum* spp. azon fajtáinak meghatározott növényeit, amelyekről ismert, hogy ellenállóak a meghatározott károsítóval szemben – és a meghatározott terméseken az alábbi vizsgálati módszerek egyikét kell elvégezni:”
